

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**Egiluvchan pol qoplamalari. Geterogen va gomogen relief kauchukli pol qoplamalari
uchun texnik talablar**

Rasmiy nashr

NATIONAL STANDARD OF UZBEKISTAN

**Resilient floor coverings. Specifications for homogeneous and heterogeneous relief rubber
floor coverings**

Official edition

Ushbu milliy standart EN 12199:2020 ning bir xil qo'llanilishidir. Rue de la Science, B-1040 Brussels ruxsati bilan qabul qilingan.

This national standard is the identical implementation of EN 12199:2020 and is adopted with permission of Rue de la Science, B-1040 Brussels

Ushbu milliy standart 2025-yil 26-yanvardan boshlab O'zbekiston standartlar institutining 2024-yil 26-noyabrdagi 77/XSt-son buyrug'i bilan amalga kiritildi.

**Ushbu milliy standartni O'zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish
mutloq huquqi O'zbekiston standartlar institutiga tegishli**

O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**Egiluvchan pol qoplamalari. Geterogen va gomogen relief kauchukli pol qoplamalari
uchun texnik talablar**

(EN 12199:2020, IDT)

Rasmiy nashr

O‘zbekiston standartlar instituti

Toshkent

Muqaddima

1 O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan QABUL QILISHGA TAQDIM ETILDI.

2 O‘zbekiston standartlar institutining 2024-yil 26-noyabrdagi 77/XSt-son buyrug‘i bilan TASDIQLANDI.

3 Ushbu standart EN 12199:2020 “Resilient floor coverings.Specifications for homogeneous and heterogeneous relief rubber floor coverings” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.

4 DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu milliy standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi. Ushbu standartni qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi muvofiq axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi.

Ushbu milliy standartni O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

Mundarija

1	Qo‘llanish doirasi.....	1
2	Standartlarga havolalar.....	1
3	Atama va ta’riflar	2
4	Umumiy talablar	2
5	Tasniflash talablari	3
6	Belgilash	4
	A ilova (ma’lumot uchun) ixtiyoriy xususiyatlar	5
	Bibliografiya.....	6

Muqaddima

Ushbu standart (EN 12199:2020) CEN/TC 134 “Egiluvchan to‘qimachilik pol qoplamalari” texnik qo‘mitasi tomonidan tayyorlangan, uning kotibiyati NBN tomonidan yuritiladi.

Ushbu standartga milliy standart maqomi eng kech 2020 yil oktyabrgacha bir xil matnni nashr qilish yoki tasdiqlash yo‘li bilan beriladi va ziddiyatli milliy standartlar 2020 yil oktyabrgacha bekor qilinadi.

Ushbu standartning ayrim elementlari patent huquqlarining predmeti bo‘lishi mumkinligiga e‘tibor qaratiladi. CEN bunday patent huquqlarining birortasini yoki barchasini aniqlash uchun javobgar emas.

Ushbu standart EN 12199:2010 o‘rmini bosadi.

Oldingi nashrga nisbatan asosiy o‘zgarishlar quyida keltirilgan:

— 1-jadval, 2-jadval va A ilovadagi standartlarga havolalar.

CEN-CENELEC ichki qoidalariga ko‘ra, quyidagi mamlakatlarning milliy standartlar tashkilotlari ushbu Evropa standartini amalga oshirishlari shart: Avstriya, Belgiya, Bolgariya, Xorvatiya, Kipr, Chexiya, Daniya, Estoniya, Finlyandiya, Frantsiya, Germaniya, Gretsiya, Vengriya, Islandiya, Irlandiya, Italiya, Latviya, Litva, Lyuksemburg, Malta, Niderlandiya, Norvegiya, Polsha, Portugaliya, Shimoliy Makedoniya Respublikasi, Ruminiya, Serbiya, Slovakiya, Sloveniya, Ispaniya, Shvetsiya, Shveytsariya, Turkiya va Buyuk Britaniya.

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI**EGILUVCHAN POL QOPLAMALARI. GETEROGEN VA GOMOGEN RELIEF
KAUCHUKLI QOPLAMALARI UCHUN TEXNIK TALABLAR****ГИБКИЕ НАПОЛЬНЫЕ ПОКРЫТИЯ. ТЕХНИЧЕСКИЕ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ДЛЯ ОДНОРОДНЫХ И НЕОДНОРОДНЫХ РЕЗИНОВЫХ
ПОКРЫТИЙ НАПОЛЬНОГО ПОКРЫТИЯ****RESILIENT FLOOR COVERINGS. SPECIFICATIONS FOR HOMOGENOUS
AND HETEROGENOUS RELIEF RUBBER FLOOR COVERINGS**

Amalga kiritish sanasi 26.01.2025-y.

1 Qo'llanish doirasi

Ushbu milliy standart gomogen va geterogen reliefli yoki tikilgan kauchuk pol qoplamalarining xususiyatlarini belgilaydi, ularni plitka yoki rulon shaklida taqdim etish mumkin.

Ushbu standart foydalanish intensivligi asosida tasniflash tizimini o'z ichiga oladi, bu esa ushbu egiluvchan pol qoplamalari qaysi joylarda qoniqarli xizmat ko'rsatishini ko'rsatadi (EN ISO 10874 ga qarang). Shuningdek, belgilash uchun talablar belgilaydi.

2 Standartlarga havolalar

Ushbu milliy standartda keltirilgan quyidagi hujjatlar matnida bunday tarzda havola qilingan: ularning ayrim mazmuni ushbu hujjatning talablarini tashkil etadi. Sanasi ko'rsatilgan havolalar uchun faqat keltirilgan nashr qo'llaniladi. Sanasi ko'rsatilmagan havolalar uchun keltirilgan standartning oxirgi nashri (har qanday o'zgartirishlar bilan) qo'llaniladi.

EN 12466 Egiluvchan pol qoplamalari. Lug'at(Resilient floor coverings.Vocabulary);

EN ISO 105-B02:2014 To'qimachilik. Rang barqarorligini aniqlash.B02-Qism: Sun'iy yorug'likda rang barqarorligi: Ksenon yoyli o'chadigon lampasi sinovi (ISO 105-B02:2014) (Textiles. Tests for colour fastness. Part B02: Colour fastness to artificial light:Xenon arc fading lamp test (ISO 105-B02:2014));

EN ISO 10874 Egiluvchan, to'qimachilik va laminat pol qoplamalari. Tasniflash (ISO 10874) (Resilient, textile and laminate floor coverings. Classification (ISO 10874));

EN ISO 23999 Egiluvchan pol qoplamalari. Issiqlik ta'siriga duchor bo'lganda o'lchov barqarorligini va burilish nuqtasini aniqlash (ISO 23999) (Resilient floor coverings. Determination of dimensional stability and curling after exposure to heat (ISO 23999));

EN ISO 24340 Egiluvchan pol qoplamalari. Qavatlarning qalinligini aniqlash (ISO 24340) (Resilient floor coverings. Determination of thickness of layers (ISO 24340));

EN ISO 24341 Egiluvchan va to'qimachilik pol qoplamalari. Tunukaning uzunligi, kengligi va to'g'riligini aniqlash (ISO 24341) (Resilient and textile floor coverings. Determination of length, width and straightness of sheet (ISO 24341));

EN ISO 24342 Egiluvchan va to'qimachilik pol qoplamalari. Plitalarning tomoni uzunligini, burchaklari to'g'riligini va kvadratini aniqlash (ISO 24342) (Resilient and textile floor coverings. Determination of side length, edge straightness and squareness of tiles (ISO 24342));

EN ISO 24343-1 Egiluvchan va laminat pol qoplamalari. Chuqurlikni va chuqurlik qoldig'ini aniqlash. 1-Qism: Chuqurlik qoldig'i (ISO 24343-1) (Resilient and laminate floor coverings. Determination of indentation and residual indentation. Part 1: Residual indentation (ISO 24343-1));

EN ISO 24344:2012 Egiluvchan pol qoplamalari. Egiluvchanlik va burilish darajasini aniqlash (ISO 24344:2008) (Resilient floor coverings. Determination of flexibility and deflection (ISO 24344:2008));

EN ISO 24346 Egiluvchan pol qoplamalari. Umumiy qalinlikni aniqlash (ISO 24346) (Resilient floor coverings. Determination of overall thickness (ISO 24346));

ISO 34-1:2015 Rezina, vulkanizatsiyalangan yoki termoplastik. Uzilgan joy kuchini aniqlash. 1-Qism: Travser, burchaklar va yarim oy sinov qismlari (Rubber, vulcanized or thermoplastic. Determination of tear strength. Part 1: Trouser, angle and crescent test pieces);

ISO 48-4 Kauchuk, vulkanizatsiyalangan yoki termoplastik. Qattiqlikni aniqlash. 4-Qism: Durometr usuli bilan indentsion qattiqlik (Shor qattiqligi) (Rubber, vulcanized or thermoplastic. Determination of hardness. Part 4: Indentation hardness by durometer method (Shore hardness));

ISO 4649:2017 Kauchuk, vulkanizatsiyalangan yoki termoplastik. Aylanadigan silindrik baraban qurilmasidan foydalanib, ishqalanishga qarshilikni aniqlash (Rubber, vulcanized or thermoplastic. Determination of abrasion resistance using a rotating cylindrical drum device).

3 Atama va ta'riflar

Ushbu standart uchun EN 12466 da keltirilgan va quyidagi atama va ta'riflar qo'llaniladi. ISO va IEC standartlashtirishda foydalanish uchun terminologik ma'lumotlar bazalarini saqlaydi:

— IEC Electropedia: <http://www.electropedia.org/> da mavjud

— ISO Onlayn ko'rish platformasi: <https://www.iso.org/obp/ui> da mavjud

3.1 Gomogen kauchukli pol qoplamasi

Tarkibi va rangi bir xil bo'lgan, tabiiy yoki sintetik kauchuk asosida tayyorlangan, qalin naqshlangan pol qoplamasi.

3.2 Geterogen kauchuk pol qoplamasi

Tarkibi va/yoki dizayni farq qiladigan, kuchlanish qatlamidan va boshqa zich qatlamlardan iborat bo'lgan, tabiiy yoki sintetik kauchuk asosidagi pol qoplamasi. U kuchlanish qo'shimchalarini o'z ichiga olishi mumkin.

4 Umumiy talablar

Barcha gomogen va geterogen relief kauchukli pol qoplamalari, berilgan sinov usullari bo'yicha sinovdan o'tkazilganda, Jadval 1 da belgilangan mos umumiy talablarga javob berishi kerak. Ixtiyoriy xususiyatlar A Ilova da keltirilgan.

Mulk	Talablar	Sinov usuli
Qalinligi	2-jadvalga qarang	EN ISO 24346
Rulon shakli: Uzunligi Kengligi	belgilangan nominal qiymatlardan kam bo'lasligi kerak	EN ISO 24341
Plitkalar: Tomonlar uzunligi uzunlik tomoni uchun kvadrat va aniqlik: ≤ 610 mm > 610 mm	ruxsat etilgan bardoshlik: Nominal uzunlikning $\pm 0,15\%$ ruxsat etilgan bardoshlik: $\pm 0,25$ mm ruxsat etilgan bardoshlik: $\pm 0,35$ mm	EN ISO 24342
O'lchov barqarorligi	ruxsat etilgan bardoshlik: $\pm 0,4\%$	EN ISO 23999
Yirtilish kuchi	o'rtacha qiymat ≥ 20 N / mm	ISO 34-1:2015, B usul, Jarayon (a)
Moslashuvchanlik: mandrelning diametri 20 mm	Yorilish yo'q	EN ISO 24344:2012, A usul
Qattqlik	≥ 70 A Qirg'og'i	ISO 48-4
Qolgan chuqurlik (statik yuklanishdan keyin): nominal qalinligi: $< 3,0$ mm $\geq 3,0$ mm	o'rtacha qiymat $\leq 0,20$ mm o'rtacha qiymat $\leq 0,25$ mm	EN ISO 24343-1
Qarshiligi	≤ 250 mm ³	ISO 4649:2017, A usul, vertikal yuk (5 ± 0.1) N
Sun'iy yorug'likka rangning chidamliligi ^a	Ko'k jun shkalasida kamida 6, kulrang shkalada ≥ 3	EN ISO 105-B02:2014, -3-Usul
^a To'liq o'lchovli sinov namunasi ochiq joyda saqlansin. Yana bir sinov namunasi qorong'i joyda saqlansin, bu esa rang o'zgarishini baholash uchun standartni havolasini tashkil etadi.		

5 Tasniflash talablari

Gomogen va geterogen relief kauchukli pol qoplamalari, berilgan sinov usullari bo'yicha sinovdan o'tkazilganda, umumiy qalinlik va ishqalanish qatlamining qalinligi bo'yicha belgilangan talablarga muvofiq tasniflanishi kerak.

2-Jadval. Tasniflash talablari

Sinfi (EN ISO 10874 ga qarang)	Foydalanish intensivligi	Minimal umumiy qalinlik ^a (gomogen va geterogen) EN ISO 24346 mm	Mato qatlamining minimal qalinligi ^b (geterogen) EN ISO 24340 mm
Maishiy			
21	o'rta/yengil	2.5	1.0
22	umumiy/o'rta	2.5	1.0
23	og'ir	2.5	1.0
Tijorat			
31	o'rta	2.5	1.0
32	yengil	2.5	1.0
33	og'ir	3.5	1.0
34	o'ta og'ir	3.5	1.0
Yengil sanoat			
41	o'rta	2.5	1.0
42	umumiy	3.5	1.0
43	og'ir	3.5	1.0
^a O'rtacha umumiy qalinligi $\pm 0,20$ mm bardoshlikka ega bo'lishi kerak va hech qanday individual natija nominaldan 0,25 mm dan oshmasligi kerak. ^b Mato qatlamining o'rtacha qalinligi $\pm 0,15$ mm bardoshlikka ega bo'lishi kerak va hech qanday individual natija nominaldan 0,20 mm dan oshmasligi kerak.			

6 Belgilash

Ushbu standartda tasvirlangan pol qoplamalari va/yoki ularning qadoqlanishida quyidagi belgilar bo'lishi kerak:

- ushbu hujjatga havola, ya'ni EN 12199:2020;
- ishlab chiqaruvchi yoki yetkazib beruvchining identifikatsiyasi;
- mahsulot nomi;
- rang/naqsh va agar mavjud bo'lsa, partiya va rulon raqami;
- EN ISO 10874 da belgilangan sinfi/ramzi;
- plitalar uchun o'lchovlar;
- rulonlar uchun qoplangan maydon.

A ilova
(ma'lumot uchun)
Ixtiyoriy xususiyatlar

Quyidagi xususiyatlar ba'zi muayyan foydalanishlar uchun muhim deb hisoblanadi:

- elektr qarshiligi (EN 1081);
- elektrostatik xususiyat (EN 1815);
- dog'lar ta'siri (EN ISO 26987);
- g'ildirakli stul ta'siri (EN 425);
- mebel oyoqchasi harakatini simulyatsiya qilish ta'siri (EN ISO 16581);
- sigaret qarshiligi (EN 1399).

Umumiy foydalanishda, kauchuk pol qoplamasining rangi va/yoki naqshiga qarab, EN 1399:1997 va EN 1399:1997/AC:1998 bo'yicha sinovdan o'tkazilganda quyidagi baho berilishi kutiladi:

- A Usul, o'chgan sigaretlar; baho 4 yoki undan yuqori;
- B Usul, yonayotgan sigaretlar; baho 3 yoki undan yuqori.

Bibliografiya

EN ISO 16581 Egiluvchan va laminat pol qoplamalari. Mebel oyoqchasi harakatining ta'sirini aniqlash (ISO 16581) (Resilient and laminate floor coverings. Determination of the effect of simulated movement of a furniture leg (ISO 16581))

EN 425 Egiluvchan va laminat pol qoplamalari. G'ildirakli stul sinovi (Resilient and laminate floor coverings. Castor chair test)

EN 1081 Egiluvchan, laminat va modulli ko'p qatlamli pol qoplamalari. Elektr qarshiligini aniqlash (Resilient, laminate and modular multilayer floor coverings. Determination of the electrical resistance)

EN 1399:1997 Egiluvchan pol qoplamalari. O'chgan va yonayotgan sigaretlarga qarshilikni aniqlash (Resilient floor coverings. Determination of resistance to stubbed and burning cigarettes)

EN 1399:1997/AC:1998 Egiluvchan pol qoplamalari. O'chgan va yonayotgan sigaretlarga qarshilikni aniqlash (Resilient floor coverings. Determination of resistance to stubbed and burning cigarettes)

EN 1815 Egiluvchan va laminat pol qoplamalari. Statik elektr xususiyatlarini baholash (Resilient and laminate floor coverings. Assessment of static electrical propensity)

EN ISO 26987 Egiluvchan pol qoplamalari. Dog'lar va kimyoviy moddalarga qarshilikni aniqlash (ISO 26987) (Resilient floor coverings. Determination of staining and resistance to chemicals (ISO 26987))

Bibliografik ma’lumotlar

SUT 97.150